

DETECTIVE DELL'ARTE

BIBLIOTEKA PRAWA
OCHRONY ZABYTKÓW

Redaktor serii
KAMIL ZEIDLER

ROBERTO RICCARDI

**DETECTIVE
DELL'ARTE**

**CARABINIERI NA STRAŻY
DZIEDZICTWA KULTURY**

z przedmową
Piotra Stepnowskiego i Kamila Zeidlera

Przekład
Hanna Kostołowska

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2022

Przekład książki był możliwy dzięki pomocy finansowej
Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Współpracy Międzynarodowej Republiki Włoskiej

La traduzione del libro è stata possibile grazie al contributo
del Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale italiano

Książka jest tłumaczeniem włoskiego oryginalnego wydania:
Roberto Riccardi, *Detective dell'arte. Dai Monuments Men ai carabinieri della cultura*,
Rizzoli, Mediolan 2019

Redakcja merytoryczna i opracowanie przypisów do wersji polskiej
Joanna Kamień, Kamil Zeidler

Redakcja i korekta językowa
Joanna Kamień

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Projekt okładki
Jan Rutka

Na okładce: Carabinieri Multinational Specialized Unit z kilkoma znaleziskami
w rejonie nielegalnych wykopalisk, operacja Antica Babilonia w Iraku, 2003 r.
(fot. archiwum Roberto Riccardiego)

Zdjęcia w książce pochodzą z archiwum Roberto Riccardiego.
Reprodukcje dzieł sztuki, jeśli nie oznaczono inaczej, pochodzą z domeny publicznej

© 2019 Mondadori Libri S.p.A. / Rizzoli, Milano

© Copyright for the Polish edition by Uniwersytet Gdański,
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2022

ISBN 978-83-8206-445-2

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49
e-mail: poligraf@ug.edu.pl

Spis treści

Przedmowa do wydania polskiego (<i>Piotr Stepnowski, Kamil Zeidler</i>)	VII
Nota edytorska i objaśnienia do wydania polskiego (<i>Joanna Kamień, Kamil Zeidler</i>)	XIII

Roberto Riccardi
Detective dell'arte
Carabinieri na straży dziedzictwa kultury

Przedmowa (<i>Giovanni Nistri</i>)	3
Wstęp	7
1. Macki ośmiornicy	9
2. Rzym – niekończąca się grabież	19
3. Urbino – kradzież stulecia	31
4. Göring – sztuka idzie na wojnę	41
5. Przekląty Modigliani	53
6. Algorytm, który maluje	67
7. Od Dunaju po Zatokę Koryncką	79
8. Werona – wtargnięcie do Castelvecchio	87
9. <i>Gioconda</i> i inne tajemnice	99

10. Kultura nosi błękitny hełm	109
11. Ucho van Gogha	119
12. Skoki na muzea i zacieranie śladów	129
13. Uratować Pompeje	139
14. „Mozart jest tutaj!”	153
15. Piękno wraca na wystawę	163
16. Ochrona, która nadejdzie	175
Epilog	183
Ilustracje	187